

326070 - Deprem veya yangın gibi afetlerde namazı kesmenin hükmü nedir? Şayet bir kimse bu durumlarda namaza devam eder ve ölürse hüküm nedir?

Soru

Namaz esnasında bir afete maruz kalındığında namazı bırakmanın hükmü nedir? Bir camide namaz kılındığı esnada deprem olur ve bazı insanlar kaçır fakat imam namazı bırakmaz ve cami çatısı cemaatin üzerine yıkılır ve ölürlür. Namazı bırakmayıp vefat edenler, şehit mi sayılır? yoksa intihar mı etmiş olurlar?

Cevap özeti

her kim namazdayken canına veya masum bir kimseye her hangi bir tehlike meydana gelmesinden endişe ediyorsa namazına devam etmesi caiz değildir. Şayet ölür veya bir zarara maruz kalırsa kendini tehlikeye atmış sayılır.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Bir insan canını tehlikeye atması caiz değildir.

Her kim namaz esnasında deprem veya yangın gibi bir olaya maruz kalır ve tahminine göre kurtulma imkanı varsa namazdan çıkıp canını kurtarması gerekir. Güvenliğini sağladığında namazını tamamlar veya duruma göre namazını baştan kılar. Kesinlikle yerinde kalıp tehlikeye maruz kalması caiz değildir. Aksi takdirde kendi canını tehlikeye atmış olur. Bununla birlikte yanma, düşme veya boğulma tehlikesi geçiren diğer insanları kurtarmak için de namazı kesmesi

gerekir.

Bu konuda temel dayanak yüce Allah'ın şu ayetidir:

“(Mallarınızı) Allah yolunda harcayın. Kendi kendinizi tehlikeye atmayın. İyilik edin. Şüphesiz Allah iyilik edenleri sever.” Bakara/195

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: “Zarar vermek ve zarar görmek yoktur” (Ahmed, İbn Mace 2341) Elbani sahih demiştir.

Keşşaf el Kina' 1/380 adlı eserde şöyle yazılmaktadır: “Bir Müslümanı kuyuya düşmekten veya vb. tehlikelerden korumanın vacip olduğu gibi (zimmet ve barış durumlarda olan) bir kafiri ve masum insanı da korumak vaciptir. Boğulacak veya yanacak bir kimseyi kurtarmak vaciptir. Bu amaç için namazını keser. Kıldığı namaz farz veya nafil olması hükmü değiştirmez. Vakit daralsa bile namazını keser çünkü namazını kaza edebilir fakat boğulacak veya yanacak insanın telafisi olmaz.

Şayet boğulacak veya her hangi bir tehlikeye maruz kalan kişinin kurtarılması için namazını kesmez ise namazı geçerli olmakla birlikte günaha girer.

İbn Recep el Hanbeli Rahimehullah şöyle dedi: “Katede şöyle dedi: Şayet birinin elbisesi çalınsa namazı keser ve hırsızı yakalar”

Muammer, Katade'ye şöyle sormuş: Namaz kılan adam, bir çocuğun kuyuya düşmesinden endişe ettiğinde namazını keser mi? Evet, diye cevap vermiştir.

Ayakkabısını çalan bir hırsızı gören kişi namazını kesebilir. Aynı şekilde binek veya sahip olduğu büyükbaş veya küçükbaş hayvanların selde telef olmasından korkan kimse namazını keser.

Maliki mezhebine göre bir kimse namazdayken bineği elinden kaçarsa, binek yakınındaysa yürür ve yakalar, şayet uzak ise namazını keser ve onu bulur.

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

Her kim boğulacak veya yanacak bir kimseyi görür veya kavga eden iki çocuğu görürse ve olayı ortadan kaldırmaya gücü yeterse namazını keser ve gereği yapar.

Bazı alimler bu durumun sadece nafil namazı için geçerli olduğunu savunur ancak farz namazda da geçerlidir.

Ahmed bin Hanbel: Bir kimse vereceklisi (borçlu) ile birlikteyse ve namaza girerler ancak vereceklisi namazdayken kaçarsa alacaklı onu namazda yakalar.

Ahmed bin Hanbel: Namaz kılan kimse bir çocuğun kuyuya düşeceğini görürse namazını keser ve onu kurtarır.

Bazı alimler: Kurtarma işi çok iş gerektirirse namazını keser ancak az bir işle kurtarma gerçekleşiyorsa namazı bozulmaz.

Ebu Bekir: vereceklisi peşinden koşan kişi döndüğünde namazını tamamlar.

Sonuç olarak her kim namazdayken canına veya masum bir kimseye herhangi bir tehlike meydana gelmesinden endişe ediyorsa namazına devam etmesi caiz değildir. Şayet ölür veya bir zarara maruz kalırsa kendini tehlikeye atmış sayılır.

En iyisini Allah bilir.